VII kadencja



KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI NADZWYCZAJNEJ DO SPRAW ENERGETYKI I SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH (NR 67)**

z dnia 10 czerwca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw energetyki i surowców energetycznych (nr 67)

10 czerwca 2015 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw energetyki i surowców energetycznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Czerwińskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych (druk nr 3452).

W posiedzeniu udział wzięli: **Tomasz Tomczykiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Lewandowska** naczelnik w Ministerstwie Skarbu Państwa, **Maciej Ciborski** naczelnik w Departamencie Wspierania Polityk Gospodarczych Ministerstwa Finansów, **Elżbieta Kowalczyk** główny specjalista w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz, Katarzyna Gadecka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Aleksandra Wolna-Bek** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Rozpoczynamy posiedzenie Komisji. W dzisiejszym porządku obrad mamy do rozpatrzenia pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy. Osobą upoważnioną do reprezentowania wnioskodawców został wybrany pan poseł Krzysztof Gadowski. Bardzo proszę o przedstawienie zapisów ustawy.

Poseł Krzysztof Gadowski (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze. Historia omawianego dzisiaj projektu ustawy sięga roku 2007, a jego podstawą jest wyrok Trybunału Konstytucyjnego, który został ogłoszony w 2005 r. Przez kilka lat, w trakcie realizacji projektu, napotykaliśmy na wiele uwag. Aby poprawić projekt ustawy, przeprowadzaliśmy dwukrotnie jego nowelizację w latach 2009 i 2011.

Projekt dotyczy wypłaty ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych. W 2005 r. został ogłoszony wyrok Trybunału Konstytucyjnego, który stwierdził, że ekwiwalent należy się, oprócz byłym pracownikom kopalń przedsiębiorstw górniczych, również osobom, pracującym w przedsiębiorstwie robót górniczych. W związku z powyższym pojawił się projekt, który umożliwił wypłatę ekwiwalentu. Jest on wypłacany od 2001 r. Od roku 2014 wypłacany jest za dany rok, chociaż we wcześniejszych latach starano się to czynić za dwa lata. W obecnym roku kończy się czas jego otrzymywania. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, jeżeli zrównaliśmy prawa pracowników przedsiębiorstw górniczych, powinniśmy przedłużyć okres obowiązywania wypłaty ekwiwalentu. Podobna sytuacja miała miejsce w lutym bieżącego roku, kiedy byłym pracownikom przedsiębiorstw górniczych przedłużyliśmy na dalsze lata wypłaty ekwiwalentu. W związku z powyższym, proszę Wysoką Komisję o przyjęcie omawianego projektu.

Przewodniczący poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Dziękuję. Chcę podziękować obecnemu na sali panu ministrowi za przybycie i poprosić o opinię do omawianego projektu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Tomasz Tomczykiewicz:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. W ocenie Ministra Gospodarki, dokonanie zmian w ustawie o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw górniczych jest konieczne, ze względu na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2005 r., który był podstawą uchwalenia przedmiotowej ustawy i ostatnich zmian dokonanych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego. Dzięki powyższym ustawom, zostanie zachowana zasada równego traktowania w zakresie finansowania przez budżet państwa odpowiednich ekwiwalentów pieniężnych z tytułu prawa do bezpłatnego węgla. Należność będzie przysługiwała zarówno emerytom i rencistom ze zlikwidowanych kopalń, jak i osobom uprawnionym z przedsiębiorstw robót górniczych. Prawo ma jedno źródło, układ zbiorowy pracy, taką samą naturę i wartość ekonomiczną w odniesieniu do wszystkich podmiotów, którym zostało przyznane świadczenie.

Mając na uwadze powyższe kwestie, zasadnym jest przedłużenie obowiązującego uregulowania dotyczących osób, które pracowały w przedsiębiorstwach robót górniczych, aż do wygaśnięcia prawa do ekwiwalentu. Zapewni to równą ochronę prawa wszystkim emerytom i rencistom zatrudnionym w różnej kategorii przedsiębiorstw.

Przewodniczący poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Pan Piotr Naimski, bardzo proszę.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Mam pytanie do wnioskodawców. Dlaczego musimy kolejny raz rozpoczynać prace nad ustawą? Czy nie mogliśmy zająć się nią w lutym bieżącego roku?

Poseł Krzysztof Gadowski (PO):

Panie przewodniczący, nie mogliśmy, gdyż była to odrębna ustawa. W lutym dyskutowaliśmy nad ustawą o funkcjonowaniu węgla kamiennego w latach 2008-2015. Poprzednia odnosiła się stricte do przedsiębiorstw górniczych. Z kolei obecna ustawa została uchwalona jeszcze za rządów Prawa i Sprawiedliwości w 2007 r. Państwo proponowali, żeby okres skrócić do 2015 r. Z kolei my uważaliśmy, że powinno się go zrównać, chociaż wtedy rozpatrywano okres nie tylko do 2015 r. W związku z tym, wszyscy przyjęliśmy i przedłużyliśmy okres wypłat za likwidowane kopalnie, również emerytom i rencistom, ponieważ zakłady PRG zostały wcześniej zlikwidowane. Układy zbiorowe, nadające im tę możliwość, w dużej części zostały odwołane lub uchylone. Z kolei w przypadku układów, które pozostały, a przedsiębiorstwa zlikwidowane, osobom przyznano ekwiwalent. W praktyce ekwiwalent wypłacany jest ok. 10 tys. ludzi, ale ze względu na zmniejszającą się ich liczbę, wysokość kwoty ulega zmianie.

Przewodniczący poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Dziękuję. Pan poseł Mariusz Jędrysek, bardzo proszę.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (PiS):

Chcę zapytać pana ministra jaki procent przeciętnego urobku, produkcji węgla lub dochodów kopalń jest przeznaczany na wypłaty ekwiwalentu?

Sekretarz stanu w MG Tomasz Tomczykiewicz:

Sprawa dotyczy osób, które nie pracują i nie mają związku z kopalniami. Wypłaty nie obciążają żadnych spółek Skarbu Państwa, tylko budżet państwa. To jest niewielka kwota, 16.000 tys. zł. rocznie.

Przewodniczący poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Pan przewodniczący Jacek Najder chce zabrać głos, bardzo proszę.

Poseł Jacek Najder (niez.):

Szanowni wnioskodawcy, panie ministrze. W tytule ustawy można przeczytać, że dotyczy ona ekwiwalentu pieniężnego. Jak rozumiem, jest to zamiana uprawnienia, które z tytułu układów zbiorowych przysługiwało osobom uprawnionym do materialnego wynagrodzenia i w toku ustaleń zostało zamienione na ekwiwalent pieniężny. Chcę zapytać, ile wynosi na dzień dzisiejszy ten ekwiwalent? Pierwotnie była to określona ilość węgla kamiennego, którą przekazywano emerytom. Obecnie jest to ekwiwalent pieniężny. Chcę wiedzieć, po jakiej cenie jest on przeliczany? Mówiąc krótko, jaka jest wartość polskiego węgla przeznaczonego na ekwiwalenty?

Poseł Krzysztof Gadowski (PO):

Jest to równowartość od dwóch do trzech ton węgla. Wartość węgla jest określana przez Ministra Gospodarki w styczniu, z danych za ostatni kwartał ubiegłego roku. W przeliczeniu jest to ok. 600 zł za tonę węgla.

Przewodniczący poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Dziękuję. Nie słyszę więcej głosów chętnych do wzięcia udziału w dyskusji. Zamykam pierwsze czytanie i przystępujemy do procedowania ustawy. Jeżeli nie usłyszę uwag, proponowany zapis przyjmujemy bez sprzeciwu. Mamy do rozpatrzenia tylko dwa artykuły, w związku z tym debatować będziemy w trakcie ich omawiania.

Czy do tytułu ustawy są uwagi? Nie słyszę.

Czy są uwagi do art. 1? Bardzo proszę panią mecenas.

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Szanowni państwo, Biuro Legislacyjne przygotowało propozycje poprawek legislacyjno-redakcyjnych odnoszących się do pkt 1, 2 i 3.

Zaczynamy od pkt 1, czyli zmiany w art. 1. W przedłożonym projekcie była propozycja, aby po słowach „do dnia 31 grudnia 2015 r." dodać: „i w kolejnych latach". Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, zmieniana treść powinna zawierać całe brzmienie, a nie dodawane wyrazy. W związku z tym, proponujemy, aby pkt 1 nadać brzmienie: „Ustawa określa zasady i sposób realizacji uprawnienia do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, zwanego dalej ekwiwalentem, przysługującego osobom uprawnionym z przedsiębiorstw robót górniczych od dnia 1 stycznia 2002 r.".

Z założenia była to ustawa czasowa, dlatego w obowiązującej ustawie w art. 1 mieliśmy wskazany okres przysługiwania ekwiwalentu od dnia 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2015 r. Celem ustawy jest zmiana jej charakteru funkcjonowania na kolejne lata, w związku z tym Biuro Legislacyjne proponuje, aby zostawić w art. 1 jedynie wskazanie od jakiego dnia, czyli od 1 stycznia 2002 r., przysługuje ekwiwalent. Proponujemy zostawić datę początkową, aby nie było wątpliwości, że nie zmienił się krąg podmiotów, którym ekwiwalent przysługuje. Stąd propozycja do art. 1 i zmiany w pkt 1.

Poseł Jacek Najder (niez.):

Mam pytanie do przedstawicieli Biura Legislacyjnego. Wnioskodawcy wspominali, że w wyniku nowych zapisów zrównujemy pracowników przedsiębiorstw górniczych z pracownikami robót górniczych. Czy w poprzedniej ustawie, do której przyrównujemy zakres uprawnienia, jest katalog otwarty „od", czy zamknięty „od-do"? Jeżeli zostawimy katalog otwarty „od dnia" „i w kolejnych latach", może to stać się podstawą zaskarżenia do Trybunału Konstytucyjnego o nierówne traktowanie.

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Panie pośle, jestem w posiadaniu jedynie ustawy nowelizującej i obecnego brzmienia ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego. Nowelizacja pochodzi ze stycznia 2015 r. Myślę, że przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki mogą okazać się bardziej pomocni w wyjaśnieniu terminów o jakich pan mówi. Nie jestem w stanie panu na to pytanie odpowiedzieć.

Natomiast termin, o którym mówiłam, występuje w obowiązującej ustawie o ekwiwalencie pieniężnym, gdyż jest wprost wpisane, że obecnie przysługuje on za okres od 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. Propozycja poprawki legislacyjnej, poza nadaniem całego brzmienia, miała na celu skreślenie wyrazów „do dnia 31 grudnia 2015 r.",

ponieważ ekwiwalent będzie funkcjonować w kolejnych latach. Datę 1 stycznia 2002 r. nie próbowaliśmy w jakikolwiek sposób zmieniać, ona cały czas znajduje się w obowiązującej ustawie. Uważaliśmy, że bezpieczniej jest zostawić datę 1 stycznia 2002 r., gdyż współgra z definicją osób uprawnionych z art. 2. Nie chcieliśmy, aby przez wyrzucenie z zapisów tej daty, ktoś mógł to wykorzystać. Naszym zdaniem nie ma takiej możliwości, ale dla podkreślenia, że nie zmieniamy zakresu wstecznie obowiązującej ustawy proponujemy, aby zostawić bez zmiany, czyli od dnia 1 stycznia 2002 r.

Poseł Jacek Najder (niez.):

Nie miałem zastrzeżeń odnośnie do lewej strony nawiasu, czyli daty początkującej. Wydaje się jednoznaczne, że muszą być daty zbieżne, zarówno do uprawnień przysługującym osobom zatrudnionym w przedsiębiorstwach górniczych, jak i robót górniczych. Chcę wiedzieć jedynie, czy uprawnienia obu grup osób pracujących w różnych zakładach mają tę samą cezurę czasową?

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Poprzednie brzmienie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego miało w tytule wskazanie w latach 2008-2015. Po nowelizacji, którą państwo przyjęli w styczniu 2015 r., ustawa zawiera tytuł o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego. Jak się domyślam, nie ma już ograniczenia czasowego na kolejne lata, czyli jest bezterminowa.

Czy mogę jeszcze prosić o wsparcie przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki?

Zastępca dyrektora Departamentu Górnictwa MG Anna Margis:

W przypadku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych okres jest bezterminowy. Natomiast istnieją inne zadania, które są czasowe. Niektóre zadania muszą się w określonym momencie skończyć. Powyższe roszczenie będzie trwało do wygaśnięcia umowy.

Przewodniczący poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Dyskutujemy na temat legislacyjny, w jaki sposób najlepiej stworzyć zapis. Naszą intencją jest, żeby przedłużyć okres. Jeżeli pojawią się kolejne pomysły, mamy jeszcze drugie czytanie. Wtedy będziemy mogli uzupełnić projekt. Dzisiaj niczego merytorycznego już nie wniesiemy. To jest dyskusja legislacyjna.

Zmiana pierwsza została już omówiona, przystępujemy do zmiany drugiej i trzeciej.

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

W przypadku zmiany drugiej i trzeciej, chcę je razem omówić, gdyż obydwie zaproponowane w pkt 2 i 3 odnoszą się do art. 7. Proponujemy, aby obydwie zmiany zapisać łącznie jako zmianę drugą, zarówno do ust. 5 jak i do ust. 6.

Odnośnie do ust. 5 proponujemy, aby brzmienie pkt 10 było następujące: „za rok 2016 i kolejne lata – w danym roku", a w literze b w ust. 6, po pkt 2) dodajemy pkt 2a) w brzmieniu: „za rok 2016 i w kolejnych latach – w terminie do końca I kwartału roku, w którym ekwiwalent ma zostać wypłacony, odpowiednio za każdy rok". W konsekwencji należy skreślić pkt 3, gdyż zostanie on „skonsumowany" w zmianie drugiej.

Przewodniczący poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Słyszę, że pan minister wyraża zgodę, w związku z tym przypomnę, iż dyskutowaliśmy na temat art. 1. W toku dyskusji zgłoszono nam propozycję poprawek zmieniających zmianę pierwszą, drugą i trzecią, łącząc dwie zmiany w jedną, innej treści, ale o tym samym znaczeniu.

Czy ktoś jest przeciwny przyjęciu art. 1 ze zmianami zaproponowanymi przez panią mecenas i zaakceptowanymi przez przedstawiciela parlamentu pana Krzysztofa Gadowskiego? Nie słyszę sprzeciwu, uznaję zatem, że przyjęliśmy art. 1 z omówionymi poprawkami.

Czy są uwagi do art. 2? Nie słyszę. Stwierdzam zatem, że art. 2 został przyjęty.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem całego projektu ustawy? (12) Kto jest przeciwny? (1) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że przy jednym głosie sprzeciwu przyjęliśmy projekt ustawy.

Pan Krzysztof Gadowski został zgłoszony na posła sprawozdawcę. Czy są inne propozycje? Nie słyszę. Stwierdzam, że pan poseł Krzysztof Gadowski został sprawozdawcą naszej Komisji.

Nie musimy zgłaszać ustawy do Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Bardzo dziękuję za aktywny udział w Komisji.